ПІДБІРКА ВІРШОВАНИХ ПАЛЬЧИКОВИХ ІГОР

Підготували:
Антоніна Карнаухова,
доцент кафедри дошкільної освіти,
Валентина Вінійчук,
вихователь-методист ЗДО № 61 м.Києва.

ЧОПУЛЯТА

Крокують по столу середнім і вказівним пальцями.

Чопу – чопу – чопулята,
Ми - маленькі ноженятка.

Крокують по столу середнім і вказівним пальцями.

Чопу – чопу – чопулята,
Ми – гуляєм біля хатки.

А Я У ГАЙ ХОДИЛА

А я у гай ходила
По квітку ось таку.

Дві долоні з'єднуємо, а пальчики розставляємо, ніби «квітка».

А там дерева люлі

Нахиляти руки вліво – вправо.

Та все отак зозулі
Ку – ку, ку – ку.

Притискаємо витягнуті пальчики до великого, ніби дзьобиком говоримо «ку-ку».

Я зайчика зустріла

Піднімаємо великий і вказівний пальці – це вушка, решта кулачка – це голівка.

Дрімав він на горбку.

Кладемо долоні одна на одну, ніби утворюємо горбок.

Була б його спіймала –
Зозуля налякала
Ку – ку, ку – ку.

Знову показуємо зозулю, яка кує.

ДРУЖНІ ПАЛЬЧИКИ

Ось ці пальчики щипають,

Великим і вказівним пальцем щипаємо долоню другої руки (або мамину долоню).

А ці пальчики гуляють,

Вказівний і середній "ідуть" по другій руці.

Ці два завжди розмовляють,

Середній та безіменний ворушаться, труться один об одного.

Ці – тихесенько дрімають,

Безіменний і мізинець притискаємо до долоні.

А великий із мізинцем

Можуть весело умитись.

Крутимо великим пальцем навколо мізинця.

ІШЛА ЗОЗУЛЯ

Ішла зозуля на базар,

Ідемо по столі на випрямлених вказівному й середньому пальцях (інші підгорнуті)

Несла в кошику товар,

Долоні з'єднуються "ковшем " (кошик).

Кошик впав на землю – бух !

Ударяємо зімкнутими долонями по столі, роз'єднуємо руки.

З нього – десять (дев'ять, вісім) мух!

Розводимо руками в сторони, ворушачи пальцями (мухи, які летять). Кількість розігнутих пальців відповідає тексту.

РАВЛИК

Одна з рук – "квіточка". Долонька – "чашечка квітки". Друга рука – "равлик". Вказівний і мізинець витягнуті ("роги равлика").

У будиночку сидить,

Ріжки висунув, мовчить.

"Равлик" розгойдується з боку в бік.

Потихеньку він повзе,

Свій будиночок везе.

Повзе вперед по столі.

Він на квітку заповзе,

"Равлик" заповзає на "квіточку".

І пелюстки погризе.

"Равлик" по черзі обхоплює пальці ("пелюстки") другої руки ("квіточки").

Ріжки миттю заховає,

Руки ("равлик") згортається в кулак ("утягує ріжки").

Позіхне і задрімає.

"Квіточка" (друга рука) закривається, ховаючи "равлика в бутоні".

ПАВУЧОК

Гілкою павук ходив,
Дітки бігали за ним.

Руки схрещені; пальці кожної руки “біжать” по передпліччю, а потім по плечу іншої руки.

Раптом дощ з небес полив,

Кисті опущені, виконуємо струшуючий рух (“дощик”).

Павучків на землю змив.

Удар долонями по столі/ колінам.

Сонце знову пригріває,

Долоні притиснуті одна до одної боковими сторонами, пальці розчепірені, хитаємо руками (“сонечко світить”).

Павучок вже виповзає.
Виповзають дітки всі
Погуляти по росі.

Дії аналогічні до початкових. “Павучки” повзають по голові.

КАПІТАН

Кінці пальців спрямувати вперед, притиснути руки одна до одної долонями, злегка відкривши. Проговорюючи віршик, показувати, як човен гойдається на хвилях, а потім плавними рухами рук – самі хвилі. Потім за текстом вірша показати чайку, схрестивши руки, з'єднавши долоні тильною стороною й помахати стиснутими разом пальцями. Прямими долонями, з притиснутими один до одного пальцями, показати рибок. Плавними рухами долонь показати, як риби пливуть у воді.

На човні пливу я білім
І гойдаюся на хвилях.
Не злякає ураган,
Я – відважний капітан.

Чайки білі скрізь літають,
Їх теж вітер не лякає.
Я помітив в глибині
Зграйку золотавих риб.

По країнах мандрував
І на дно морське пірнав.
Подивився на океани
Й повернувся я до мами.

ПО ЯГОДИ

Раз, два, три, чотири, п'ять –

Пальчики обох рук вітаються, починаючи з великих.

В ліс ідемо ми гулять,

Обидві руки «ідуть» вказівними і середніми пальцями по столу.

По чорниці, по малину,

Загинати пальчики в кулачок, починаючи з великого.

По брусницю, по ожину,
Ще й суничок ми нарвем
І додому понесем.

ПАЛЬЧИКИ

Відповідно до тексту, по черзі згинаємо й розгинаємо один із пальців, при цьому намагаючись не ворушити іншими. А потім – стискаємо й розтискаємо кулачки.

Цей пальчик – найтовстіший,

Згинаємо й розгинаємо великий палець.

З ним друзі всі танцюють.

Стискаємо і розтискаємо кулачки.

Цей пальчик – найспритніший,

Вказівний палець

З ним друзі теж танцюють.

А цей – найдовший пальчик,

Середній палець.

З ним друзі всі танцюють.

Цей пальчик – ледацюга,

Безіменний палець.

Теж любить танцювати.

Цей найгарніший пальчик – (Мізинець.)

Танцює краще всіх!

Всі пальчики – як братики,

Немов одна сім'я.

Виконуємо рух "ліхтарики".

Коли вони танцюють,

Удари в ритмі тексту.

Танцюю з ними я.

РИБКИ

Долоні зімкнуті, ледве округлені.

П'ять рибок маленьких,

Виконуємо хвилеподібні рухи в повітрі.

Пірнали у воду.

На березі жовтім

Руки притиснуті одна до одної. Перевертаємо їх "з боку на бік".

Лежала колода.

Одна з них промовила:

Долоні зімкнуті, ледве округлені. Виконуємо ними "пірнаючий" рух.

- Я хочу грати !

А інша сказала:

Качаємо зімкнутими долонями (негативний жест).

- Глибоко пірнати !

А третя сказала:

Долоні повертаються на тильну сторону однієї з рук (рибка спить)

- Як хочеться спати !

Четверта чомусь

Швидко качаємо долонями (тремтіння).

Почала замерзати...

- Ой, тут крокодил, -

Зап'ястя з'єднані. Долоні розкриваються й з'єднуються "рот".

Попередела п'ята, -

Скоріше пливіть,

Швидкі хвилєподібні рухи зімкнутими долонями (спливають).

Бо нас може спіймати !

МЛИНЦІ

Ми печем,
Печем млинці,

По черзі торкаємося поверхні столу тильною стороною кисті руки і долонею. Можна чергувати ліва – долоня, права – тильною стороною і навпаки.

А млинців багато.
Пригощаємо усіх –
І маму і тата.

ВІТЕР

Руки знаходяться на столі, спираючись на лікті. Кисті притиснуті одна до одної, пальці розчепірені (крона пальми). Розгойдуємо руками в різні сторони, намагаючись не піднімати лікті.

Вітерець дмухнув, дмухнув,

Долоні лежать на столі, притиснуті одна до одної бічними частинами. Пальці рук зігнуті, розчепірені (“клішні”). Ворушимо ними.

Вітерець дмухнув, дмухнув,
Пальму в сторону зігнув.
Пальму в сторону зігнув.
А під пальмою жив рак –

Долоні з’єднанні великими пальцями, інші пальці стиснуті, розведені в сторони (“крила”)

Рухав він вусами так.
А під пальмою жив рак –
Рухав він вусами так.

“Махаємо” ними в повітрі.

Чайка в небі там літала

Долоні зімкнуті й ледве округлені. Виконуємо хвилеподібні рухи.

Та за рибками пірнала.
Чайка в небі там літала,

Долоні притиснуті одна до одної. Пальці зігнуті (“зуби”). Лежачі на тильній стороні однієї з рук, “відкриваємо й закриваємо рот” крокодила.

Та за рибками пірнала.
А у морі, в глибині
Крокодил лежить на дні.
А у морі, в глибині

Перевернувши руки на іншу сторону, повторюємо рухи.

Крокодил лежить на дні...

МАЛЕНЬКА МИШКА

Ніч настала. Тиша...

Біжимо пальцями обох рук по столі або колінам.

"Бігла сіра миша,

Склавши пальці рук віконечком, заглядаємо в нього.

У вікно дивилася,

Пальчиком грозилася:

Грозимо пальчиком.

- Хто ще не ліг у ліжечко ?

Руки притиснуті долонями одна до одної. Лежать на тильній стороні однієї з рук на столі (колінах).

Хто не хоче спати ?

Перевертаємо руки на інший "бік".

Такого неслухняного

Я буду лоскотати !

Лоскочимо пальчиками то одну, то іншу долоньку.

БАРАНЧИКИ

Долоні обох рук опущені вниз. Лікті розведені в різні сторони. Вказівні пальці й мізинці обох рук зігнуті кільцем і видаються вперед, зображуючи "роги баранчиків". Інші пальці притиснуті до долонь. "Буцатися рогами", злегка вдаряючи зігнутими вказівним пальцем і мізинцем однієї руки об вказівний палець і мізинець іншої руки.

Захотіли ранком рано
Поборотись два барани.
Виставивши свої роги,
Вмить зійшлись серед дороги.
Довго так вони буцались,
Один за одного чіплялись.
До обіду утомились,
По домівках вмить розбіглись.

ЗМІЙКА

Одна рука – "змія". Пальці зімкнуті у щіпку.
Руки дорослого або іншої дитини – "доріжка".

Подивіться, ось і я,
А у мене є змія !

Повільно обертаємо кистю руки.

І диваном, й килимами
Може повзати вона.

Виконуємо рукою повільні хвилеподібні рухи.

Хоч не має вона ніжок,
Повзе швидко по доріжкам.
Рота грізно відкриває –
Жабенят вона лякає.

Пальці знову зімкнуті у щіпку. Крутимо кистю руки (ніби оглядаючись).

У змії очей немає,
Ловить всіх, кого спіймає.
Жабки й коники тікають,

Хвилеподібні рухи рукою.

Тебе змія за ніс хапає !

"Змія" хапає за ніс партнера по грі.

КУРОЧКА

Пальцями однієї руки в кулачку утворюємо «мисочку з водою». Вказівний і великий пальці другої руки – «дзьобик», решта – «гребінець».

Гребінь маленький у курочки є,
Дзьобом водичку курочка п'є:

Виконуємо рухи, що імітують курочку, яка п'є воду.

Дзьобик у мисочку вниз опускає,
Потім угору його піднімає.
Знов опускає і знов піднімає –
Свіжу водичку так попиває.

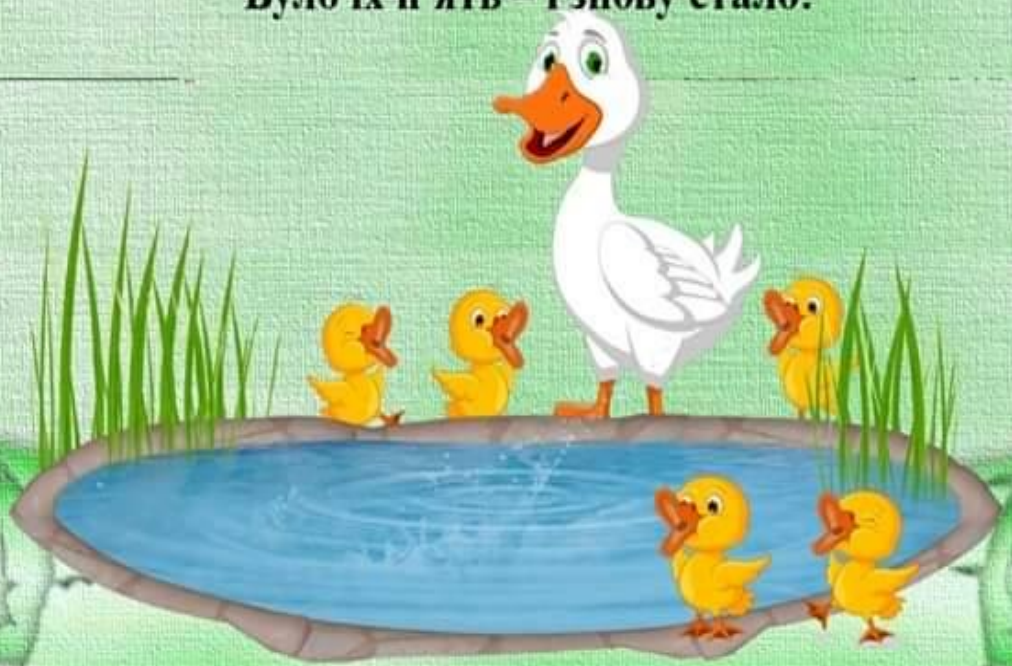
П’ЯТЬ КАЧЕНЯТ

Одна з рук – “мама качка” – знаходиться на столі, спираючись на лікоть. Пальці складені щіпкою. Друга рука – “каченята” – виконує хвилеподібні рухи по напрямку від “мами качки” і до неї. Кількість розігнутих пальців відповідає кількості каченят (поступово пальці загинаються).

П’ять каченят в ставку пірнали,
А мати качка їх чекала.

“Киваємо” кистю руки (“мамою качкою”)

Лише чотири схаменулись,
До мами качки повернулись.
Пливли чотири каченят...
Пливли вже троє каченят..
Пливли вже двоє каченят...
І ось останній схаменувся,
До мами качки повернувся,
Їх мати знов порахувала:
Було їх п'ять – і знову стало!

БІЛКА

- Долоні перед собою, згинаємо і розгинаємо кулачки.

Їде білка своїм возом,
Каже: «Я підвезти можу –

Загинати по одному пальчику, починаючи з мізинчика.

Лисичку – сестричку,
Горобчика, синичку,
Зайчика вухатого
І ведмедика товстоп'ятого».

ЗАМОК

Замок на дверях тут висить.

Долоні притиснюємо одна до одної, пальці переплетені.

Хто б міг його нам відчинить?

Дивимось очами вліво – вправо.

- Потягнули!

Зчеплені пальці потягуємо, не розчіплюючи їх.

- Покрутили!

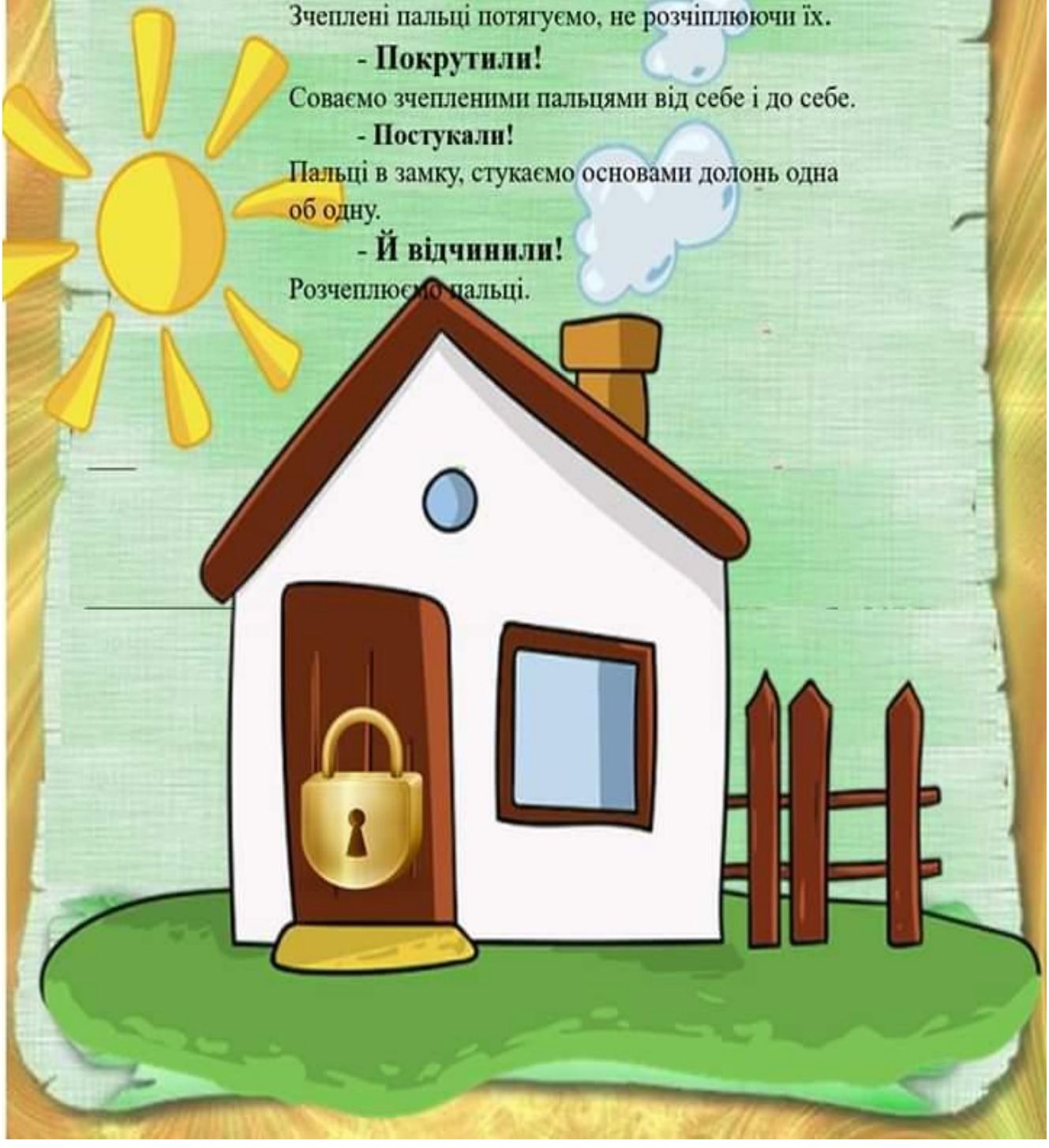
Соваємо зчепленими пальцями від себе і до себе.

- Постукали!

Пальці в замку, стукаємо основами долонь одна об одну.

- Й відчинили!

Розчеплюємо пальці.

ГРОЗА

Перші крапельки упали,

Злегка постукати двома пальцями кожної руки по столі.

Павуків перелякали.

Внутрішня сторона долоні опущена вниз; пальці злегка зігнуті й, перебираючи ними, показати, як розбігаються павуки.

Краплі знов застукотіли.

Постукати по столі всіма пальцями обох рук.

Всі пташки з гілок злетіли.

Схрестивши руки, долоні з'єднати тильною стороною; махати пальцями, що стиснуті разом.

Дощик ллє, наче з відра,

Сильніше постукати по столі всіма пальцями обох рук.

Вмить розбіглась дітвора.

Вказівний і середній пальці обох рук бігають по столі, зображуючи "чоловічків"; інші пальці притиснуті до долоні.

Блискавка у небі сяє,

Намалювати пальцем у повітрі блискавку.

Грім все небо розриває.

Стукати кулаками, а потім поплескати у долоні.

Потім з-за хмаринки сонце

Підняти обидві руки вгору із розімкнутими пальцями.

Зазирає у віконце !

БУДИНОЧОК

Проговорюючи цей віршик, супроводжуйте його рухами рук. Нехай дитина наслідує ваші дії.

Під грибом курінь з вікном –

З'єднати долоні курінцем.

В нім живе веселий гном.

Постукаємо ми гарненько

Постукати кулаком однієї руки об долоню другої руки.

І подзвоним тихенько.

Долоні обох рук звернені вниз, пальці схрещені; середній палець правої руки опущений у низ і злегка хитається.

Гном нам двері відчиняє,

У курінь нас зазиває.

В курені з дощок настил,

Долоні опустити вниз, притиснути ребром одну до одної.

А на нім дубовий стіл.

Ліву руку затиснути в кулак, зверху на кулак опускається долоня правої руки.

Поруч – стілець із високою спинкою.

Спрямувати ліву долоню вертикально в гору, до її нижньої частини приставити кулачок правої руки великим пальцем до себе.

На столі – виделка з тарілкою.

Долоня лівої руки лежить на столі й спрямована нагору, зображуючи "тарілку", права рука зображує "виделку": долоня спрямована вниз, чотири пальці злегка розведені в сторони, а великий – притиснутий до долоні.

Різні страви на столі,

Пригощайтеся, малі!

БДЖІЛКИ

Одна з рук стоїть на столі, спираючись на лікоть, пальці розчепірені (“ялинка”). На другій руці пальці замикаються в кільце (“вулик”). “Вулик” притиснутий до “ялинки”.

На ялинці – довгі гілки.

Заглядаємо у “вулик”.

Ось і вулик. А де бджілки?

Ми постукаємо в дім.

Стискаємо кулачки, стукаємо ними один об одного.

Хто там мешкає у нім ?

Захиталися всі гілки!

Стукаємо кулаками один об одного, чергуючи руки.

Де ж ви ? Вилітайте, бджілки!

Почали вже вилітати:

Розводимо руками, розчепірюємо пальці й ворушимо ними “бджілки літають”.

Перша, друга, третя... п’ята!

ПТАШЕНЯТА У ГНІЗДІ

Всі пальці правої руки обхоплюємо долонею, це буде «гніздо».

Полетіла пташка – мати
Малюкам комах збирати.

Коли ворушити пальцями правої руки, створюється враження, що у гнізді живі пташенята.

А малята не літають –
Із гніздечка виглядають.

РІПКА

Ріпку ми саджали,

Пальцями начебто "риємо лунку" на дитячий долоньці.

Ріпку поливали,

Імітуємо, як "ллється вода з лійки".

Ріпка проростала,

Випрямляємо поступово пальчики.

Міцно виростала !

Долоню залишити відкритою, пальці зігнуті як крючечки. Крючечками своїх пальців беріться за крючечки малюка і тягніть – кожен у свій бік.

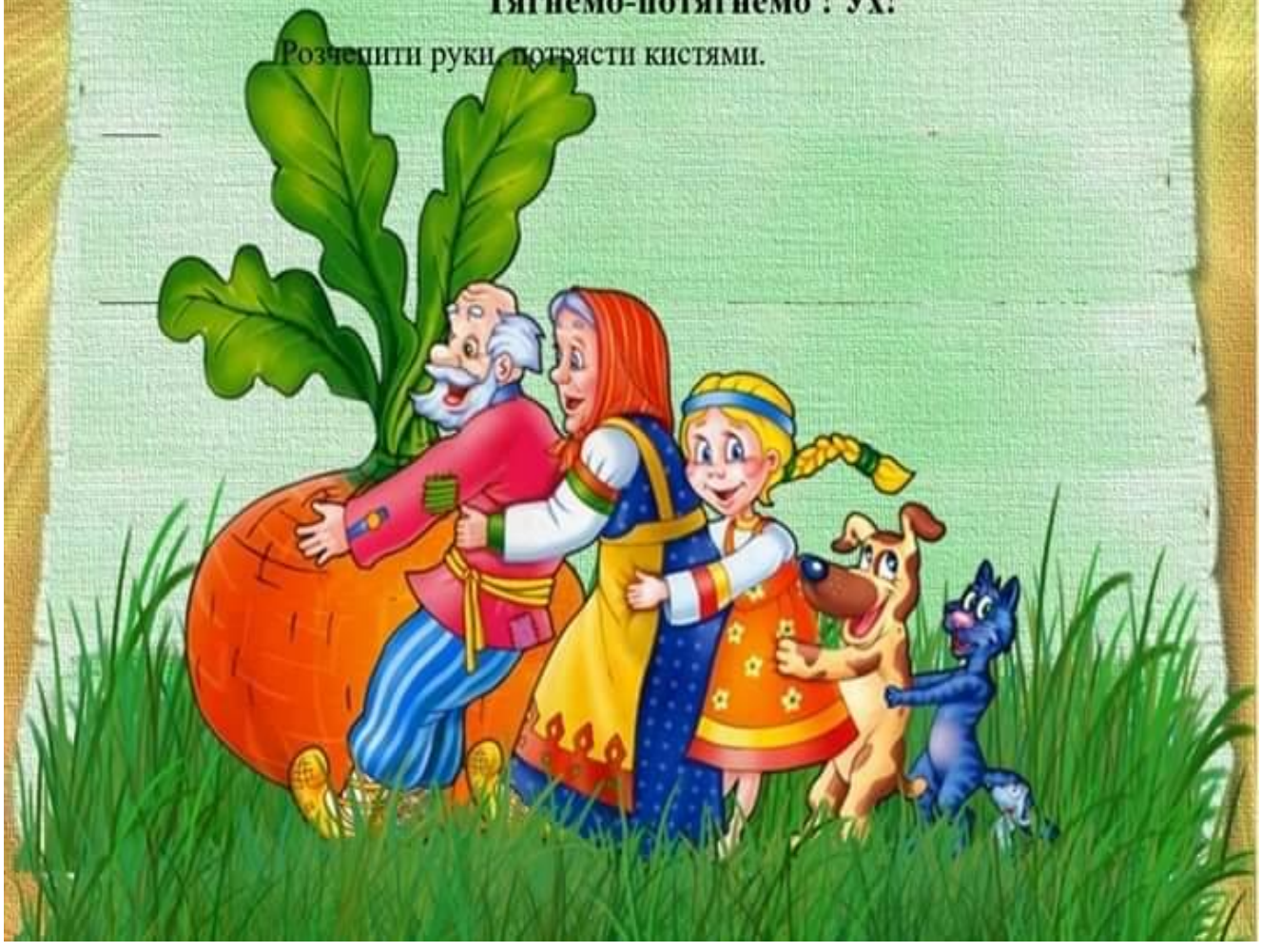
Витягнуть не можемо,

Хто нам допоможе ?

Тягнемо-потягнемо,

Тягнемо-потягнемо ! Ух!

Розчепити руки, потрясти кистями.

ЧЕРВ'ЯЧКИ

Долоні лежать на колінах або столі. Пальці, згинаючись, підтягують до себе долоню (рух гусениці, що повзе).

Один, два, три, чотири, п'ять –

Ідемо по столі вказівним і середнім пальцями, інші пальці притиснуті до долоні.

Черв'ячки пішли гуляти.

Раптом гава підбігає.

Складаємо пальці щіпкою, качаємо ними нагору й униз.

Головою вона хитає.

І кричить: "Крра! Добрий ранок!"

Розкриваємо долоню, відводячи великий палець униз, а інші на гору.

Черв'ячки – це мій сніданок!"

Поки гава надривалась,

Розводимо руками.

Черв'ячки давно сховались!

Стискаємо кулачки, притискаємо їх до грудей.

АПЕЛЬСИН

Спочатку діти складають руки в “апельсин” (всі пальці разом). Потім, починаючи з мізинця, загинають поперемінно кожен пальчик. Пальці опущені вниз – “шкірка”. На останніх словах діти ховають руки за спину.

Ми ділили апельсин,
Нас багато – він один.
Оця частка – для зайчат,
Оця частка – для курчат,
А оця – для лисенят,
А оця – для ведмежат,
Оця частка – для лисиці,
Цю ми віддаємо киці,
Частка ця – для їжака...
Кожушинка – для вовка !
Ой, злий вовк вже йде сюди !
Розбігайся хто куди !

КІШКА Й МИШКА

М'яко кішка, подивися,
Розтискає кігтики

Пальці обох рук стиснути в кулака і покласти на стіл долонями вниз; поті повільно стиснути кулаки, розводячи пальці в сторони, показуючи, як "кішка випускає кігтики.

І легенько їх стискає –
Мишку так вона лякає.
Кішка ходить тишком – нишком,

Долоні обох рук лежать на столі; лікті розведені в різні сторони; "кішка" (права рука) крадеться: всі пальці правої руки повільно крокують по столі вперед. "Мишка" (ліва рука) тікає: пальці іншої руки швидко рухаються назад.

Не почує її мишка.
Тільки мишка кішку знає,
І від неї вже тікає.

МИЄМО РУКИ

Узяли духмяне мило,
Добре руки з ним помили.

Ритмічно потираємо долоні, ніби миємо руки.

Полетіли від води
Бризки з рук туди-сюди.

Пальці стискуємо в кулачок, а потім з силою випрямляємо їх, наче струшуємо воду.

Рушничок я свій беру,
Швидко ручки обітру.

Енергійні рухи, які імітують витирання кожної руки рушником.

МОЇ РЕЧІ

Ось моя парасолька,
Я із нею ходжу.

Піднімаємо праву руку над головою, згинаємо її ("парасолька").

Дощ нехай барабанить –
Парасольку не відпущу.

"Барабанимо" пальцями лівої руки по правій ("парасольці").

А ось моя книжка,

Притискаємо долоні "книжечкою".

Можу вам малюнки
У книзі показати.

Руки витягаємо, долоні відкриті.

А це – м'ячик мій,
Дуже спритний і смішний.

Стукаємо кулачок, обертаємо кисті руки.

Підкидаю його в гору
Над своєю головою.

"М'ячик стрибає" над головою, ударяючись об долоню другої руки.

А ось – моє кошеня.
Я погладжу його.
Воно тихенько нявчить
Для мене одного.

По черзі гладимо одну руку другою.

ЧЕРВОНІ КВІТИ

Долоні з'єднані у формі тюльпана, пальці повільно розкриваються, потім здійснюються плавні погойдування кистями рук, потім пальці повільно закриваються, набуваючи форму квітки, здійснюються погойдування голівкою квітки.

У садочку діти,
Мов червоні квіти,
Вранці прокидаються,
Пелюстки розкриваються,
А пуп'янки-голівоньки
До сонця повертаються,
У садочку діти,
Мов червоні квіти,
Надвечір засинають,
Пелюстки закривають,
Голівоньками ясними
Легенечко хитають. (Ю. Бардакова)

ГОРЩИК

Під кришкою
Маленький горщик стояв
Зімкнути пальці, долоня повернута вниз.
Притиснути до долоні кулак другої руки.
Великий палець у середині.
Кришку відкриваємо –
Повертаємо “кришку” долонею на гору.
Мишка вибігає!
Різко піднімаємо великий палець.

РУКАВИЧКА

Мишка-матуся
Знайшла рукавичку,

Долоньки розкриті, розчепірити пальчики, кілька разів повертаємо руки то долонями, то зовнішньою стороною вгору.

Всіх мишеняток
До неї покличе.

Робимо закликаючий жест, згинаючи і розгинаючи пальчик.

Хлібчика скибку
Дасть покусати,

Кінчиком великого пальчика по черзі стукаємо по кінчиках інших пальчиків.

Їх обійме
І вкладатиме спати.

Складені разом долоньки кладемо під щічку.

